

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. marraskuuta 2021
(OR. en)

12549/21

LIMITE

CORLX 500
CFSP/PESC 890
CODUN 45
COARM 178
COEST 233

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON PÄÄTÖS pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden laitonta kauppaa Kaakkois-Euroopassa ehkäiseviä ja torjuvia pyrkimyksiä tukevan kattavan ohjelman tukemiseksi

---

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2021/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden
laitonta kauppaa Kaakkois-Euroopassa ehkäiseviä ja torjuvia
pyrkimyksiä tukevan kattavan ohjelman tukemiseksi**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja
31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä marraskuuta 2018 laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian "Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen", jäljempänä 'EU:n pienasestrategia'.
- 2) Kaakkois-Euroopan valtioihin on kohdistunut yli kolmen vuosikymmenen ajan merkittäviä riskejä ja haasteita, jotka liittyvät laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden epävakauttavaan keskittymiseen ja hallitsemattomaan leviämiseen niiden rajojen yli ja niiden kaikille alueille. Kyseiset riskit vaikuttavat laajemmin kielteisesti koko Eurooppaan ja sen ulkopuolelle. EU:n pienasestrategiassa todetaan, että vaikka viime vuosina on saavutettu huomattavaa edistystä erityisesti Kaakkois-Euroopassa, pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden kertymisen mittakaava, epäasianmukaiset varastointiolosuhteet, laajalle levinnyt laitton hallussapito ja täytöntöönpanon aukot rajoittavat edelleen ampuma-aseiden sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontatoimien tehokkuutta osissa Länsi-Balkania.

- (3) EU:n pienasestrategiassa unioni ja sen jäsenvaltiot sitoutuvat alueellisella tasolla tarjoamaan apua lainvalvontavalmiuksien vahvistamisessa laittoman kaupan verkostojen tunnistamiseksi, häiritsemiseksi ja kieltämiseksi, ja sen estämiseksi, että ampuma-aseet pääsevät terroristien ja rikollisten käsiin laittomien markkinoiden kautta, muun muassa estämällä aseiden laittoman rahoituksen ja kuljetuksen ja vahvistamalla rajapoliisin, tullin ja satamaviranomaisten roolia meritse kuljettavien laittomien asevirtojen torjunnassa. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet auttamaan muita maita parantamaan valtion omistamien varastojen hallintaa ja turvallisuutta vahvistamalla kansallisia lainsäädännöllisiä ja hallinnollisia kehyksiä sekä instituutioita, jotka sääntelevät puolustusvoimille ja turvallisuusjoukoille tarkoitettujen pienaseiden, kevyiden aseiden ja ampumatarvikkeiden laillista toimittamista ja varastojen hallintaa.
- (4) EU:n pienasestrategian mukaisesti unioni vahvistaa vuoropuheluaan ja yhteistyötään pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan parissa työskentelevien alueellisten organisaatioiden kanssa mukauttamalla toimintansa alueellisiin strategioihin ja toimintasuunnitelmiin.
- (5) Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (ETYJ) osallistujavaltiot, hyväksyivät vuonna 2000 pienaseita ja kevyitä aseita koskevan Etyjin asiakirjan¹, jossa ne sitoutuivat torjumaan pienaseiden ja kevyiden aseiden laitonta kauppaa sen kaikilla osa-alueilla. Kyseisessä asiakirjassa korostetaan myös pienaseiden ja kevyiden aseiden liiallisen keskittymisen ja niiden varastojen riittämättömän hallinnan ja turvallisuuden mahdollisia epävakauttavia vaikutuksia kansalliseen, alueelliseen ja kansainväliseen turvallisuuteen.

---

¹ FSC.DOC/1/00/Rev.1

- (6) Lisäksi vuonna 2003 Etyjin osallistujavaltiot hyväksyivät tavanomaisten ampumatarvikkeiden varastoja koskevan Etyjin asiakirjan¹, jossa ne toivat esiin tavanomaisten ampumatarvikkeiden liiallisesta keskittymisestä aiheutuvat turvallisuusriskit. Kyseisten riskien vähentämiseksi osallistujavaltiot päättivät luoda käytännön menettelyn avun antamiseksi ylijäämäisten tavanomaisten ampumatarvikkeiden tuhoamisessa ja/tai asevarastojen hallinnan ja turvallisuuskäytäntöjen parantamisessa.
- (7) Pienaseita ja kevyitä aseita sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden varastoja koskevissa Etyjin asiakirjoissa tuhoamista pidetään ensisijaisena menetelmänä pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden ylijäämävarastojen hävittämiseksi.
- (8) Tällä neuvoston päätöksellä tuetussa hankkeessa otetaan huomioon muut alueelliset aloitteet, erityisesti Länsi-Balkanin etenemissuunnitelma², Yhdistyneiden Kansakuntien kehitysohjelman (UNDP)/pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnasta vastaavan Kaakkois-Euroopan selvitystoimiston (SEESAC) työ sekä asiaankuuluvat asevalvontaan ja laittomaan asekauppaan liittyvät Euroopan komission toimet Kaakkois-Euroopassa.

---

¹ FSC.DOC/1/03/Rev.1

² Lontoossa 10. heinäkuuta 2018 järjestetyssä Länsi-Balkanin huippukokouksessa hyväksyttiin "kestävää ratkaisua vuoteen 2024 mennessä koskeva alueellinen etenemissuunnitelma pienaseiden ja kevyiden aseiden/ampuma-aseiden ja niiden ampumatarvikkeiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan Länsi-Balkanin alueella".

Hanke toteutetaan koordinoitusti unionin muun asiaankuuluvan Kaakkois-Euroopan lainkäyttöalueille osoitetun avustuksen (neuvoston päätökset (YUTP) 2018/101¹ ja (YUTP) 2017/915²), Länsi-Balkanin kanssa pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnan alalla UNDP/SEESACin täytäntöön panemana tehtävän alueellisen yhteistyön (neuvoston päätökset (YUTP) 2019/2111³, (YUTP) 2018/1788⁴ ja (YUTP) 2016/2356⁵) sekä laitonta asekauppaa koskevan EU:n ja Kaakkois-Euroopan lainvalvontayhteistyön (jota tukevat Euroopan komission sisäasioiden pääosasto, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol) ja Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumi (EMPACT)) kanssa.

---

¹ Neuvoston päätös (YUTP) 2018/101, annettu 22 päivänä tammikuuta 2018, tehokkaan asevientivalvonnan edistämisestä (EUVL L 17, 23.1.2018, s. 40).

² Neuvoston päätös (YUTP) 2017/915, annettu 29 päivänä toukokuuta 2017, asekauppasopimuksen täytäntöönpanoa tukevista unionin tiedotustoimista (EUVL L 139, 30.5.2017, s. 38).

³ Neuvoston päätös (YUTP) 2019/2111, annettu 9 päivänä joulukuuta 2019, SEESACin aseriisunta- ja asevalvontatoimien tukemisesta Kaakkois-Euroopassa laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden aiheuttaman uhkan vähentämiseksi (EUVL L 318, 10.12.2019, s. 147).

⁴ Neuvoston päätös (YUTP) 2018/1788, annettu 19 päivänä marraskuuta 2018, pienaseiden ja kevyiden aseiden valvonnasta vastaavan Kaakkois-Euroopan selvitystoimiston (SEESAC) tukemiseksi Länsi-Balkanin laitonta asekauppaa koskevan alueellisen etenemissuunnitelman täytäntöönpanoa varten (EUVL L 293, 20.11.2018, s. 11).

⁵ Neuvoston päätös (YUTP) 2016/2356, annettu 19 päivänä joulukuuta 2016, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman keskittymisen ja kaupan torjumista koskevan EU:n strategian mukaisten SEESACin aseriisunta- ja asevalvontatoimien tukemisesta Kaakkois-Euroopassa (EUVL L 348, 21.12.2016, s. 60).

- (9) Unioni tuki aiemmin Etyjin toimia neuvoston päätöksellä 2012/662/YUTP¹ pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan ja liiallisen keskittymisen riskiä Etyjin toiminta-alueella vähentävän toiminnan tukemisesta. Neuvosto hyväksyi 4 päivänä elokuuta 2017 päätöksen (YUTP) 2017/1424 pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden laittoman kaupan ja liiallisen keskittymisen riskin vähentämiseen tähtäävän Etyjin toiminnan tukemisesta Pohjois-Makedonian tasavallassa ja Georgiassa². Neuvosto hyväksyi 2 päivänä joulukuuta 2019 päätöksen (YUTP) 2019/2009³ Ukrainan pyrkimysten tukemisesta aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi yhteistyössä Etyjin kanssa.
- (10) Laittomia pienaseita ja kevyitä aseita koskevan Yhdistyneiden kansakuntien toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymistä koskeva kolmas Yhdistyneiden kansakuntien tarkistuskonferenssi hyväksyi 30 päivänä kesäkuuta 2018 päätösasiakirjan, jossa valtiot uusivat sitoutumisensa pienaseiden ja kevyiden aseiden tarkoituksenvastaisten siirtojen estämiseen ja torjumiseen. Valtiot vahvistivat halunsa jatkaa kansainvälistä yhteistyötä ja vahvistaa alueellista yhteistyötä parantamalla koordinoitua, kuulemista, tietojenvaihtoa ja operatiivista yhteistyötä ja ottamalla siihen mukaan asiaankuuluvat alueelliset ja osa-alueelliset järjestöt sekä lainvalvonta-, rajavalvonta- ja vienti- ja tuontilupaviranomaiset.

---

¹ Neuvoston päätös 2012/662/YUTP, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan ja liiallisen keskittymisen riskiä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (ETYJ) toiminta-alueella vähentävän toiminnan tukemisesta (EUVL L 297, 26.10.2012, s. 29).

² EUVL L 204, 5.8.2017, s. 82.

³ Neuvoston päätös (YUTP) 2019/2009, annettu 2 päivänä joulukuuta 2019, Ukrainan pyrkimysten tukemisesta aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laittoman kaupan torjumiseksi yhteistyössä Etyjin kanssa (EUVL L 312, 3.12.2019, s. 42)

- (11) YK:n yleiskokouksen 25 päivänä syyskuuta 2015 antamassa päätöslauselmassa ”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development” (“Muuttakaamme maailmamme: Kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030”) vahvistetaan, että pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuminen on välttämätöntä monien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta, mukaan lukien rauhaan, oikeuteen ja vahvoihin instituutioihin, köyhyyden vähentämiseen, talouskasvuun, terveyteen, sukupuolten tasa-arvoon sekä turvallisiin kaupunkeihin liittyvät tavoitteet. Siksi kaikki valtiot ovat sen kestävän kehityksen tavoitteessa 16.4 sitoutuneet vähentämään merkittävästi laittomia rahoitus- ja asevirtoja.
- (12) YK:n pääsihteerin 24 päivänä toukokuuta 2018 esittämässä aseidenriisuntaohjelmassa "Securing our Common Future" ("Yhteisen tulevaisuutemme turvaaminen") vaadittiin tavanomaisten aseiden liialliseen keskittymiseen ja laittomaan kauppaan puuttumista ja tukea maakohtaisille lähestymistavoille pienaseisiin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Pienaseita ja kevyitä aseita koskevan unionin strategian täytäntöönpanemiseksi tämän päätöksen tarkoituksena on vähentää riskejä, joita aiheutuu pienaseiden ja kevyiden aseiden laittomasta kaupasta ja hallitsemattomasta leviämisestä Kaakkois-Eurooppaan, sen sisällä tai sieltä pois ja jotka heikentävät turvallisuutta ja estävät kestävästä rauhanrakentamista ja sosioekonomista kehitystä sekä myötävaikuttavat järjestyksen romahtamiseen, ruokkivat terrorismia ja rikollista väkivaltaa tai johtavat konfliktien jatkumiseen.
2. Edellä olevan 1 kohdan nojalla tämän päätöksen tavoitteet ovat seuraavat:
  - a) vähennetään pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisen ja väärinkäytön riskiä Albanian tasavallassa;
  - b) tuetaan Bosnia ja Hertsegovinaa pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan liittyvien turvallisuusriskien vähentämisessä;
  - c) tuetaan Kosovon* poliisin nykyisten K-9-valmiuksien vahvistamista ja sen suoraa osallistumista pienaseiden ja kevyiden aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden väärinkäytön ja laittoman kaupan ehkäisemiseen, torjumiseen ja tutkintaan Länsi-Balkanilla;

---

* Kaikki tässä tekstissä olevat viittaukset Kosovoon taikka sen alueeseen, instituutioihin tai väestöön olisi ymmärrettävä täysin Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 mukaisesti.

- d) vähennetään pienaseiden ja kevyiden aseiden leviämisen ja väärinkäytön riskiä Pohjois-Makedonian tasavallassa parantamalla sisäasiainministeriön ja muiden valtiollisten organisaatioiden ennaltaehkäisy-, havaitsemis-, analysointi- ja tutkintavalmiuksia;
- e) vähennetään ennakoimattomien räjähdysten riskiä ammusvarastoissa ja pienaseiden ja kevyiden aseiden/tavanomaisten ampumatarvikkeiden varastojen tarkoituksenvastaisia siirtoja Montenegron puolustusministeriön varastointipaikoista muualle;
- f) vähennetään turvallisuusriskejä, jotka liittyvät laittomasti hallussa oleviin pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin, laillisten pienaseiden ja kevyiden aseiden väärinkäyttöön ja pienaseiden ja kevyiden aseiden laittomaan kauppaan Serbiassa;
- g) autetaan Etyjin osallistujavaltioita paremmin suunnittelemaan, panemaan täytäntöön ja tarvittaessa vahvistamaan pienaseiden ja kevyiden aseiden/tavanomaisten ampumatarvikkeiden varastojen laittoman leviämisen torjuntaa koskevia sitoumuksiaan.

3. Hankkeen edunsaajia ovat

- a) Kaakkois-Euroopan viranomaiset, joilla on valtuudet pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden laittoman kaupan ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan sekä vastuu näistä, eli pienaseita ja kevyitä aseita käsittelevät komiteat/lautakunnat, sisäministeriöt ja lainvalvontaviranomaiset, kuten poliisi. Muita asiaa käsitteleviä viranomaisia ovat Bosnia ja Hertsegovinan turvallisuusministeriö, syyttäjänvirastot, tuomioistuimet ja vankeinhoitolaitokset sekä Montenegron puolustusministeriö. Serbiassa hankkeeseen kuuluu myös yhteistyö pienaseiden ja kevyiden aseiden valvontaan liittyviä kysymyksiä käsittelevien kansalaisjärjestöjen kanssa (suorat edunsaajat);

- b) Kaakkois-Euroopan ja sen eurooppalaisen naapuruston lainkäyttöalueiden väestöt, joita laittomien pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden käyttö rikollisessa toiminnassa ja terrorismissa sekä niiden väkivaltainen väärinkäyttö uhkaavat (epäsuorat edunsaajat);
- c) unionin ja sen jäsenvaltioiden valtuutetut viranomaiset, jotka hyötyvät pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä tavanomaisten ampumatarvikkeiden tehostetuista valvontavalmiuksista Kaakkois-Euroopassa muun muassa paremman tietojenvaihdon sekä koordinointi- ja yhteistyötoimenpiteiden, kuten laittomiin pienaseisiin ja kevyisiin aseisiin sekä tavanomaisiin ampumatarvikkeisiin liittyvien riskien tunnistamisen, tutkinnan, jäljittämisen, havaitsemisen ja takavarikoinnin, myötä (välilliset edunsaajat).

4. Hankkeen yksityiskohtainen kuvaus esitetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

- 1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
- 2. Edellä 1 artiklassa tarkoitettun hankkeen, jäljempänä 'hanke', teknisestä toteutuksesta vastaa Etyjin sihteeristö.
- 3. Etyjin sihteeristö suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä Etyjin sihteeristön kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on 4 208 827 euroa.
2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla ohjeellisella määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.
3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Tätä varten se tekee Etyjin sihteeristön kanssa tarvittavan rahoitussopimuksen. Rahoitussopimuksessa on määrättävä, että Etyjin sihteeristön on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.
4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun rahoitussopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja rahoitussopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta Etyjin sihteeristön laatimien säännöllisten kirjallisten raporttien perusteella. Kyseiset raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.
2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.
2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu rahoitussopimus tehdään. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta, jos sopimusta ei ole kyseisen ajanjakson kuluessa tehty.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
